

Výroční zpráva za rok 2020

CALLA – SDRUŽENÍ PRO ZÁCHRANU PROSTŘEDÍ / ČESKÉ BUDĚJOVICE

Calla – ruka podaná přírodě

V roce 2020 oslavila Calla devětadvacátý rok své existence. Ačkoli se za tu dobu v našem spolku vystřídala spousta lidí a řešili jsme mnoho rozmanitých projektů, náš hlavní cíl zůstává po celou dobu stejný: Chránit přírodu a životní prostředí (nejen) v jižních Čechách.

V ochraně přírody se snažíme přispět k zachování biologické rozmanitosti ve městech a obcích i ve volné krajině. Naší specialitou jsou především různé těžební prostory a jejich ochrana či přírodě blízká obnova, které se věnujeme i prakticky. Zabýváme se také změnami v péči o městskou zeleň, ať už jde o kvetoucí městské trávníky, květnaté pásy nebo ochranu starých stromů. Naše zkušenosti nám pomáhají v připomínkování problematických projektů v procesech EIA nebo různých správních řízeních.

Energetický program si vytkl za svůj hlavní cíl prosazování a propagování trvale udržitelné energetické soustavy, jejímž základem budou obnovitelné zdroje a úspory. Nevidíme budoucnost ve velkých fosilních či jaderných zdrojích a drancování neobnovitelných surovin, ale v decentralizované výrobě, která využívá místní zdroje a pomáhá lokální ekonomice.

Nemalou část naší činnosti představují také vzdělávací a osvětové aktivity. Provozujeme ekologickou poradnu pro veřejnost, vydáváme tištěné materiály, vytváříme specializované webové stránky. Pořádáme také různé veřejné akce, z nichž vynikají dva dlouhodobé cykly – besedy z cyklu Zelených úterků a Přírodovědné vycházky s Callou.

Calla se aktivně účastní činnosti Zeleného kruhu, asociace nevládních organizací působících v oblasti životního prostředí, Klimatické koalice, Sítě ekologických poraden STEP a jihočeské sítě KRASEC, jíž jsme zakládajícími členy.

Program na podporu trvale udržitelné energetiky

Podobu české energetiky na mnoho desítek let ovlivní, zda se vydáme cestou stavby nových velkých jaderných reaktorů, kde ten aktuálně připravovaný v Dukovanech má být jen prvním z řady, anebo tuto problematickou cestu vývoje začneme nahrazovat perspektivnějšími zdroji. Věnovali jsme se proto zrychlující se přípravě na vypsaní tendru pro dukovanský reaktor a zejména pak návrhu zákona o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice (tzv. lex Dukovany), jehož návrh předložilo Ministerstvo průmyslu. Ten má přinést zákonný rámec pro velice štědrnou veřejnou podporu v podobě úvěrování stavby státem a garantovanou cenu elektřiny z těchto reaktorů až do konce jejich životnosti. Na ekonomickou realitu jsme upozorňovali ministry, poslance, novináře a další klíčové osobnosti. Schvalování zákona se protáhlo do roku 2021 a vypsaní tendru bylo odloženo až po parlamentních volbách.

S případnými novými reaktory bude přibývat vysoceradioaktivní vyhořelé jaderné palivo, které zároveň obce i občané obcí, kde by mohlo natrvalo skončit v hlubinném úložišti, odmítají. Problematika jaderných odpadů byla dalším naším velkým tématem, kterému jsme zasvětili svoji práci. Edvard Sequens pracoval jako zvolený

sekretář Platformy proti hlubinnému úložišti, která během roku posílala o 4 nové členy a na jeho konci jich tak měla 51 (35 měst a obcí a 16 spolků), viz platformaprotiulozisti.cz. Výběru čtyř lokalit z původních devíti se již ale tentokrát zabránit nepodařilo. V červnu Správa úložišť doporučila k pokračování Březový potok na Klatovsku, Hrádek na Jihlavsku, Horka na Třebíčsku a Janoch u Temelína. Zbýlých pět lokalit přeradit do záložních. Finální výběr byl vládou potvrzen těsně před vánočními svátky. Na stejném jednání byl odsouhlasen i věcný záměr zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivních odpadů, který slibované posílení práv obcí nepřináší.

Ve spolupráci s Hnutím DUHA a Jihočeskými matkami jsme uspořádali další ročník mezinárodní [Nuclear Energy Conference 2020](#) na téma „Jaderná energetika v čase globální změny klimatu“, na které jsme se s pomocí přednášejících Georga Günsberga, profesora Benjamin K. Sovacoola, Davida Reinbergera, Ody Becker, Bena Wealera, Martina Sedláka či Reinharda Uhriga hledali odpovědi, zda může být jaderná energetika cestou k záchraně klimatu, jak je jejími zastánci prezentována a zda máme jiné možnosti. Konference se nakonec musela uskutečnit on-line formou, rozdělena do dvou bloků 6. října a 3. listopadu.

Pro Heinrich Böll Stiftung jsme se podíleli na zpracování české kapitoly v mezinárodní „Zprávě o jaderném odpadu ve světě 2019 – Zaměřeno na Evropu“, kterou jsme pro české novináře a další zájemce [představili](#) 4. června.

V projektu podpořeném německou DBU ve spolupráci s Bündnis Bürgerenergie e.V. a Hnutím DUHA jsme se věnovali prosazování změn ve prospěch komunitami vlastněných obnovitelných zdrojů a podpořili jsme přijetí novely zákona, který by měl moderním způsobem zajistit podporu pro nový rozjezd stagnujících čistých zdrojů energie.

Pro veřejnost v lokalitách vybraných pro úložiště jsme vydali dvě čísla zpravodaje „Jaderný odpad“. Aktuální informace zveřejňujeme na webových stránkách temelin.cz a také na nehcemeuloziste.cz. Politici, konzultanti a další zájemci se o pohledu nevládních organizací na dění v energetice dozvídali rovněž ze stránek e-mailového newsletteru „Chytrá energie“, jehož vydávání jsme koordinovali, viz chytraenergie.info. Problematiku potřebné proměny české energetiky jsme prezentovali na několika odborných i veřejných akcích a přednáškách.

V ochraně přírody jsme se zaměřili především na ochranu městské přírody, ochranu a obnovu přírodovědně zajímavých těžebních prostorů a oponování některým problematickým projektům, které by mohly poškodit jihočeskou přírodu.

V posledních letech prosazujeme přírodě blízká opatření v péči o městskou zeleň. V Českých Budějovicích se aktivně podílíme na činnosti neformální skupiny, která prosazuje a propaguje méně intenzivní sečení městských trávníků, vysévání květnatých pásů apod. Calla má kromě jiného na starosti monitoring hmyzu na extenzivně a mozaikově sečených

plochách a vloni organizovala také dvě odborné exkurze po Českých Budějovicích a několik přednášek a besed. Vydali jsme skládačku *„Květnaté pásy ve městech“*. Za naší aktivní spolupráce vznikl také nový Facebookový profil *Rozkvětélé trávníky v ČB*.

Tradičně se zabýváme ochranou a obnovou cenných pískoven a jiných postindustriálních prostorů. V praktické ochraně pískoven jsme se vloni zaměřili na zásahy na třech rozlohou malých lokalitách. V Pískovně Třebeč šlo o vytvoření nové tůně a písčiny, v Pískovně Ledenice a Pískovně u Žemličky pak především o vyřezávání náletových dřevin, které zarůstají cenné písčiny. V několika pískovněch jsme také pokračovali v biologickém průzkumu. Intenzivně jsem se věnovali prosazování přírodě blízké obnovy do praxe a šířili informace o možnostech obnovy těžebních prostorů mezi laickou i odbornou veřejností.

Oponovali jsme několika kontroverzním projektům, které by mohly poškodit cennou jihočeskou přírodu. V roce 2021 nás nejvíce zaměstnávaly případy nové zástavby ve Zhůří na Šumavě, developerských záměrů v okolí Lipna, výrobních a skladových areálů v obcích kolem dálnice D3 nebo nového obchodního centra v Českých Budějovicích. Účastnili jsme se také řízení o ochraně druhů nebo kácení dřevin.

Už třináctou sezónu pořádá Calla přírodovědné vycházky pro veřejnost. Do loňského roku výrazně zasáhl koronavirus, takže po jeho velkou část nebylo možné akce pro veřejnost pořádat. Přesto jsme uskutečnili celkem čtyři vycházky, konkrétně *„Za květnatými pásy a ptactvem do Stromovky“*, *„Kroužkování u Zdráhanky“*, *„Výprava k Dobrovodskému potoku“* a *„Za přírodou a historií do centra“*. Během „lockdownů“ jsme pro příznivce vycházek připravili také tři vycházky na internetu (*„Za ptáky a hmyzem na Vrbenské rybníky“*, *„Za rostlinami a hmyzem do Branišovského lesa“*, *„Podzimní Vrbenské rybníky“*), které si mohli zájemci projít virtuálně nebo podle návodu i naživo.

Další veřejné aktivity Cally

EKOLOGICKÁ PORADNA

V roce 2020 naše poradna zodpověděla 217 dotazů, klienti si v průběhu roku mohli domluvit schůzku s poradci. Našimi tématy jsou zejména ochrana přírody, městská zeleň a obnova území po těžbě surovin (poradce Jiří Řehounek) a energetika (Edvard Sequens), zprostředkování pomoci ale u nás najdou zájemci i v jiných oblastech ochrany životního prostředí. Poradenská činnost byla částečně finančně zajištěna sítí Krasec za podpory Jihočeského kraje.

ZELENÉ ÚTERKY

Již devatenáct let mohli zájemci o ekologickou tematiku navštěvovat cyklus besed Zelené úterky. V lednu, únoru a září 2020 proběhly besedy tradičně v klubu Horká vana besedy, které měly proběhnout v následujících měsících (březen až květen) byly kvůli epidemiologickým opatřením přesunuty na podzimní měsíce a realizovány formou webinářů. Besed proběhlo pět, dvě podzimní je možné shlédnout na webu.

Besedy probíhaly díky podpoře Statutárního města České Budějovice. Posluchači mohli diskutovat s Petrou Kolínskou z asociace Zelený kruh o problematice nového stavebního zákona a o tom, co přináší pro ochranu přírody a krajiny. Jak jsou na tom motýli jižních Čech nám přišel povědět Zdeněk Hanč z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Biolog Ondřej Sedláček z Přírodovědecké fakulty UK a Ochrany fauny ČR se zamyslel nad možnostmi návratu některých druhů do krajiny.

Na téma „Klimatická krize: co bude dál?“ a jak moc úspěšné budou snahy o přizpůsobení se probíhající změně klimatu si s námi povídal Alexander Ač z Ústavu výzkumu globální změny AV ČR, o funkcích zelených ploch ve městech a modro-zelené infrastruktuře mluvila bioložka Lenka Štěrbová z téže instituce. Zjistili jsme, že i forma webinářů je pro posluchače přitažlivým způsobem účasti na besedách, takže pokud i v dalších letech situace nedovolí se setkávat osobně, budeme pokračovat alespoň touto formou osvěty. Záznamy z on-line pořádaných přednášek si můžete pustit [na kanále Cally na YouTube](#).

BOROVANSKÉ PONDĚLKY

Slibně rozběhnutý nový cyklus veřejných besed Borovanské pondělky, pořádaný pod hlavičkou Cally, nám narušil zákaz pořádání veřejných akcí. Ale stihli jsme připravit alespoň tři besedy s nepsaným podtitulem *Žijí mezi námi*, protože jsme na něj zvali různé borovanské osobnosti. V lednu teoložku Michaelu Vlčkovou na „Duchovní krajinou Novohradských hor“, v únoru zahradníka Pavla Chlouby na „Skrytý potenciál veřejné zeleně“ a v období krátkého uvolnění v září pak historika Jiřího Oesterreichera na „České stopy v krajině dolnorakouských Novohradských hor“. Dohromady tyto besedy přilákaly 85 posluchačů.

ĎÁBLÍK

Mnozí jistě byli překvapeni, že v srpnu čtenáře potěšilo již dvousté číslo Ďáblíka, který vychází od roku 1999. Od čísla 201 se můžou nejen pamětníci ponořit do rubriky *Z Ďáblíkova archivu*, kde chceme po dvaceti letech vytáhnout na světlo články představující, co nás tehdy těšilo i trápilo a představit Vám skrze jejich texty i naše bývalé kolegyně a kolegy. Nadále, díky spolupráci Jitky Kyselové, se ve zpravodaji dočtete o aktuálních ekologických kauzách z celé republiky, o práci Cally a jejích projektech, o činnosti spřátelených ekologických organizací, s jakými problémy a úředními šimly se naše příroda i nevládní organizace o ni pečující setkávají či jakých úspěchů

a podpory se nám podařilo aktuálně dosáhnout. Najdete zde pozvání na besedy, vycházky, semináře, koncerty a jiné. Čísla Ďáblíka od prvního až po ta současná najdete na našem webu (www.calla.cz/dablik).

KRASEC

Již od roku 2007 je Calla jednou ze 17 aktivních členských organizací jihočeské Krajské sítě environmentálních center Krasec, z.s. (www.krasec.cz). Síť Krasec podporuje aktivity a činnost svých členů v jihočeském regionu. Podíleli jsme se v rámci podpořených projektů podaných Krascem na realizaci přírodovědných vycházek a ekologického poradenství. Část přírodovědných vycházek byla zrealizována internetovou formou, zájemci si dané lokality mohou „projít“ na našem [webu](#). Romana Panská se stala předsedkyní Krasce a tým Calla napomáhá chodu sítě.

ZELENÝ KRUH

Calla je také členem Asociace ekologických organizací [Zelený kruh](#). Zapojuje se aktivně do práce tematických pracovních skupin. Edvard Sequens pracuje jako nominant Platformy ekologických organizací ve Výboru pro udržitelnou energetiku Rady vlády pro udržitelný rozvoj. V rámci Zeleného kruhu jsme se také věnovali přípravě problematického nového stavebního zákona, který výrazně omezí možnosti ochrany přírody a krajiny ve prospěch stavebníků.

KLIMATICKÁ KOALICE

[Klimatická koalice](#) je platformou českých nestátních neziskových organizací, které se zabývají zejména ochranou klimatu a životního prostředí, zmírňováním klimatické krize a přizpůsobováním se jejím dopadům, společenským aspektům klimatické krize, rozvojovou spoluprací a humanitární pomocí. Calla byla v roce 2007 jejím zakládajícím členem. Edvard Sequens pracuje v Radě koalice a opět se tak podílí na jejím směřování.

Zpráva o hospodaření za rok 2020

Výnosy v roce 2020:

Dotace, granty, projekty (Bündnis Bürgerenergie e.V, Hornorakouská vláda, Environmental Partnership Association, Ministerstvo životního prostředí ČR, Magistrát města České Budějovice, Jihočeský kraj)	1 431 890,63 Kč
Hlavní činnost (poradenství, semináře, besedy,)	269 421,37 Kč
Členské příspěvky	19 700 Kč
Dary, příspěvky na činnost	33 060 Kč
Jiné ostatní výnosy	32 294,23 Kč
Úroky z bankovních účtů	1 818,45 Kč
Výnosy celkem	1 788 184,68 Kč

Náklady v roce 2020:

Mzdové náklady (včetně soc. a zdrav. pojištění)	1 014 222 Kč
Nákup služeb	324 316,08 Kč
komunikace (telefon, internet, poštovné)	34 424,52 Kč
Nájemné	114 960 Kč
Kancelářský materiál, technika a drobné výdaje	41 135,80 Kč
Cestovné	10 624 Kč
Správa sítě, opravy a udržování kancelářské techniky	6 834,70 Kč
Energie	24 651,33 Kč
Jiné ostatní náklady	21 514,47 Kč
Členské příspěvky v jiných organizacích	10 500 Kč
Bankovní poplatky, daň z úroku	4 304,52 Kč
Náklady celkem	1 607 487,42 Kč

Hospodářský výsledek za rok 2020 180 697,26 Kč

Podpora a poděkování

NAŠE AKTIVITY V ROCE 2020 PODPOŘILI:

Bündnis Bürgerenergie e.V, Environmental Partnership Association, Hornorakouská vláda, Jihočeský kraj, Krasec, Magistrát města České Budějovice, Ministerstvo životního prostředí ČR, Nadace Heinricha Bölla skrze dotace a granty na naše projekty. **Za pomoc a spolupráci jim touto cestou děkujeme.**

Rovněž děkujeme všem přátelům, kolegům a dárcům, kteří v roce 2020 podpořili naši činnost v ochraně přírody a prosazování čisté energetiky nebo přispěli na vydávání Ďáblíka. Naše aktivity v roce 2020 podpořili jak finančně, tak i formou různorodé pomoci a spolupráce také další jednotlivci a organizace:

Jiří Beneš, Kamila Bílková, David Boukal, Milan Boukal, Iva Bulvová, Jana Brajerová, Lukáš Čížek, Tomáš Ditrich, Pavel Doucha, Blanka Dolanská, František Dusbábek, Olga Dvořáková, Petr Dýmal, Radka Fučíková, František Grycz, Zdeněk Hanč, Miroslav Hátle, Jan Havlíček, Petr Heneberg, Ondřej Hercog, Petr Hesoun, Hana Janatová, Miloslav Jirků, Romana Kacířková, Václav Kabíček, Kristina Kabourková, Petr Kadaník, Pavel Kirth, Zdeněk Kletečka, Gita Klinderová, Vojtěch Kolář, Lucie Korytářová, pan Kostelník, Eva Koutecká, Rudolf Kovář, Vladislava Krausová, Vojtěch Kubelka, Václav Kubička, Alois Kubík, Marie Kunzová, Petr Kurfürst, Tereza Kušnířová, Jitka Kyselová, Hana Kýbusová, Kamila Lencová, Jana Lipárová, Matěj Machek, Tomáš Malina, Tomáš Mařík, Jana Matějčíková, Pavla Matějková, Tomáš Medek, Václav Mikeš, Renáta Monczková, Anna Müllerová, Tereza Müllerová, Oldřich Nedvěd, Martina Němečková, Petr Nohava, Václav Ondok, Martin Otava, Martin Panský, Anežka Pavlíková, Michal Perlík, Karel Polanecký, Martin Reiser, Jiří Reischig, Gabriela Reitingerová, Tereza Rejnková, Jiří Rom, Ladislav Růžička, Jana Kolková Rydvalová, Klára Řehounková, Ondřej Sedláček, Martin Schenk, Klára Schovánková, Jarmila Smiešková, Radek Stránský, Petr Svoboda, Růžena Šandová, Lenka Šebelíková, Milan Štech, Lenka Štěrbová, Václav Šubrt, Julie Tejko, Jan Toman, Robert Tropek, Matěj Týma, Jakub Vácha, Zdeněk Vermouzek, Petr Veselý, Jiří Vojar, Daniel Vondrouš, Petr Votípka, Iva Vydrová a další.

Činnost v následujícím období závisí i na Vaší laskavé podpoře. Děkujeme za ni.

V roce 2020 jste mohli v Calle potkat

Edvarda Sequense při práci na energetických projektech nebo přípravě veřejných besed (edvard.sequens@calla.cz).

Jiřího Řehounka při práci na projektech zaměřených na ochranu přírody a obnovu území po těžbě surovin (rehounekj@seznam.cz).

Romanu Panskou při účtování a administrativě projektů nebo při správě členské databáze (romana.panska@calla.cz).

Výbor Cally pracoval ve složení Edvard Sequens, který též zastával funkci **předsedy** spolku, Romana Panská, **hospodářka** spolku, Jitka Kyselová a Jiří Řehounek. Funkci **revizorky** spolku zastávala Štěpánka Homolková.

CHCETE PODPOŘIT NAŠI ČINNOST?

Podpora veřejnosti je pro Callu a její aktivity nanejvýš potřebná. Zájemci nám mohou pomoci finančně či některou z forem členství. Zasláním minimální částky 150 Kč ročně se každý může stát **členem přispěvatelem** s právem dostávat naše tiskoviny, včetně zpravodaje Ďáblík a pravidelné informace

o chystaných akcích. Zasláním minimálně 300 Kč (v případě rodinného členství jen 200 Kč na osobu) ročně máte možnost se ucházet o **plné členství**. Zájemci se mohou se svojí přihláškou obrátit přímo na kancelář nebo i přes internet, kde najdete na internetové stránce [formulář](#). Poté obdržíte přihlášku, stanovy a proběhne formální přijetí. S plným členstvím se budete moci zapojit do plánování našich aktivit a přímo se na nich podílet.

Dle zájmu můžete také přispět na konkrétní aktivity, které Calla dělá a to na účet 3202800544 / 0600

a pomocí volby variabilního symbolu:

- v.s. **111** - zpravodaj Dáblík
- v.s. **222** - projekt Jihočeské písčiny
- v.s. **333** - ochrana hnízdišť břehule říční
- v.s. **444** - kampaň za bezatomovou budoucnost
- v.s. **666** - projekt Stromy a hmyz
- v.s. **777** - ekologické poradenství
- v.s. **888** - přírodovědné vycházky
- v.s. **999** – ochrana přírody ve městech

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: Fráni Šrámka 1168/35, 370 01 České Budějovice

Telefon: 384 971 930 • **Fax:** 384 971 939

E-mail: calla@calla.cz • **Internet:** <http://www.calla.cz> • Calla je také na [Facebooku](#) a na [YouTube](#)

Naše konto: 3202800544 / 0600 MONETA Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761